

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN I UPPSALA LÄN

Arbetsmarknadsdepartementet
a.registrator@regeringskansliet.se

Ett nytt ersättningssystem för mottagande av ensamkommande barn

Överförmyndarnämnden i Uppsala län (ÖFN) är en gemensam nämnd för sex av Uppsala läns kommuner. ÖFN är inte remissinstans men väljer ändå att yttra sig över förslaget med hänvisning till att det skulle få stora ekonomiska konsekvenser för nämndens verksamhet.

Under avsnitt 3.3 i förslaget återfinns den del som behandlar överförmyndarens verksamhet. En första anmärkning är att det inte är lämpligt att skapa en gemensam schablonersättning för socialtjänst och överförmyndare detta eftersom vistelsebegreppen i socialtjänstlagen och lag om god man för ensamkommande barn är olika. Ansvarig överförmyndare är under asyltiden överförmyndaren i den kommun där barnet vistas. Ansvarig socialtjänst kan däremot ofta vara en annan kommuns socialtjänst. Av de knappt 1500 ensamkommande barn med god man som nämnden har tillsyn över är ungefär hälften placerade av andra kommuners socialtjänster. Nämnden noterar att Ds 2016:21 föreslår att möjligheten för socialtjänsten att placera barn i andra kommuner än den egna ska minska. Detta gäller dock inte alla de barn som redan finns placerade i andra kommuner idag. Om systemet med schablonersättningar ska införas måste en separat schablonersättning specificeras som ska gå till enbart kostnader för gode män och den bör skickas till den kommun som anordnar gode män. Med förslaget som det nu ligger skulle överförmyndaren tvingas försöka återsöka delar av schablonbeloppet om 52 000 kr från ett stort antal socialtjänster. Detta gör att ersättningssystemet tvärtom mot vad det var tänkt blir krångligare än dagens när ersättning enbart återsöks från Migrationsverket.

När det gäller kostnaden för arvode till god man för ensamkommande barn tillämpar nämnden liksom de flesta andra överförmyndare en schablonersättning. Under asylprocessen är arvodet 2 400 kronor per månad. Efter att barnet fått permanent uppehållstillstånd är arvodet 2 000 kronor per månad. Kostnadsersättningen utbetalas också om 100 kr per månad. Reseersättningen utgår med 1,85 kronor per kilometer eller ersättning för resor med kollektivtrafik. Restidsersättningen om 35 kr timme ersätts för resor med barnet. Nämnden har inget emot att det fastställs en nationell standard för vad som är ett lämpligt normal arvode för en god man för ensamkommande barn. Detta arvode måste dock sättas på en nivå som är rimlig i förhållande till de krav som ställs på en god man för ensamkommande barn i lagstiftningen. Avsteg måste kunna göras för svårare fall med tanke på föräldrabalkens regler om skäligt arvode vilket redogörs för närmare längre fram.

VI SAMVERKAR I EN GEMENSAM ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

Postadress: Uppsala kommun, Överförmyndarkontoret • 753 75 Uppsala • Besöksadress: Vaksalagatan 15
Telefon: 018-727 24 60 • Fax: 018-727 24 66 • Exp.- och telefontid: mån, tis, tors, fre 10.00-12.00 onsdagar 14.30-16.30
E-post: overformyndarkontoret@ uppsala

Även om kostnadsfördelningen av de 52 000 kr i schablonersättning inte specificeras kan snabbt konstateras att arvudet för gode män till ensamkommande barn drastiskt skulle behöva sänkas om föreliggande förslag gick igenom. En enkel uträkning för ett ensamkommande barn med god man som får vänta 24 månader på uppehållstillstånd eller avslag ger ett arvode om ungefär 800 kr i månaden om överförmyndaren skulle få 20 000 kr av schablonersättningen. Av föräldrabalkens 12 kapitel och 16 § följer att; förordnade förmyndare, gode män och förvaltare har rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och ersättning för de utgifter som har varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande. Överförmyndaren skulle därmed riskera att få stå för en stor del av arvodena eftersom det är troligt att gode männen vid överklaganden till domstol inte skulle bedömts fått ett skäligt arvode. Det finns inte heller med det förslag som nu lagts någon möjlighet för överförmyndaren att få ersättning för kostnadsersättningar eller gode männens transport. Inte heller gode männens tolkkostnader kommer att kunna täckas av schablonen. Per den sista juli i år hade nämnden kostnader för gode män till ensamkommande barn som går att återsöka om knappt 26 miljoner kronor. En snittkostnad för en god man med arvode, kostnadsersättning, resor och tolk ligger på 3000 kr i månaden. Nämnden har redan idag ingen kostnadstäckning för handläggningskostnader av nästan 1500 ensamkommande barn, it-investeringar och utbildning till gode män för ensamkommande barn.

Förslaget om nytt ersättningssystem föreslås träda ikraft redan den 1 januari 2017. ÖFN ser inte att det är en realistisk tidplan. Budgeten för nämndens verksamhet har redan arbetats fram. Samtliga kommuner i samverkan skulle behöva betala väsentligt mer i kommunbidrag för att arvodeskostnaderna för gode män till ensamkommande barn skulle täckas och bedömas vara skäliga. Förslaget är inte kostnadsneutralt och det finns inget som tyder på att andra ersättningar till kommunerna för ensamkommande skulle kunna kompensera ökade kostnader för överförmyndarverksamheten.

Uppsala 2016-08-22

Bertil Brunn
Ordförande

Ida Hellrup
Förvaltningschef